
Zápis ze zasedání Ediční komise AS UK ze dne 26. května 2021

Přítomní:

Ondřej Horký (ETF), Doc. Mgr. Cyril Brom, Ph.D. (MFF), Prof. RNDr. Jan Černý, Ph.D. (PřF), Mgr. Jan Pačes (PřF), Doc. RNDr. Jiří Dolejší, CSc. (MFF), Mgr. Michael Glogr (PF), Mgr. Tomáš Konečný (FF), JUDr. Michal Říha (PF), Maria Synko (ETF), Markéta Matějová (FF), Martina Horáková (3. LF),

Hosté:

Bc. Martin Čihák (FF)

Program:

1. Zahájení
2. Časopis Fórum
3. Bělorusko
4. Různé

1 – Zahájení

Ondřej Horký, předseda Ediční komise AS UK, všechny přítomné přivítal a seznámil je s návrhem programu, k němuž nebyly připomínky.

2 – Časopis Fórum

JUDr. Říha – Fórum bylo projednáváno asi dva roky zpátky, kdy nastupoval nový šéfredaktor dr. Rychlík. Bavili jsme se o cílové skupině Fóra, iFóra a dalších tiskovin, které UK vydává. Časopis Fórum získal řadu ocenění ohledně grafiky. Distribuuje se na RVŠ, na fakulty, dává se absolventům apod. Všechny tyto skupiny jsou důležité, ale zároveň jsou i rozdílné. Když to porovná s MUNI Press, tak tam mají sktriktně rozdělené publikace: některé jsou zaměřené na studenty, další na akademiky a jiné na absolventy. Zajímalo by jej, jaká je vize nakladatelství a časopisu do budoucna.

Mgr. Konečný – On tištěnou verzi Fóra vnímá jako prostředek, kterým UK komunikuje s veřejností i naší akademickou obcí. Časopis je rozeselán do mnoha knihoven, díky čemuž se dostane k velkému množství osob. Zaráží jej návrh, že by měl být časopis směřován pouze na akademickou obec.

Horký – Přejde mu dobré, že se časopis distribuuje i v rámci senátu.

Prof. Černý – On osobně Fórum čte celé a vnímá jej jako důležitou vnitro-univerzitní informační síť. Chápe, že má zároveň i roli komunikace s veřejností, ale za něj je hlavní komunikace dovnitř UK. Fórum je podle něj nedoceněný výkladní štít UK, který je formálně i obsahově velmi kvalitní. Netuší, kolik toto UK stojí, ale ten význam vnitro-univerzitní komunikace je zde naplněn. PR tohoto kanálu je bohužel velmi malá, a mnoho jeho kolegů o něm ani neví.

Doc. Dolejší – Souhlasí s řečeným. Běžný člen akademické obce tuší, co se děje v jeho okolí, ale o dění v rámci UK nemá ani zdání, takže informační hodnota časopisu je velmi vysoká. Na druhou stranu je velmi dobré, že se to dá distribuovat i veřejnosti, protože si každý může více přečíst o UK. Má jedinou otázku, a to, že na konci února podával nominaci na Petruskovu cenu, ale má pocit, že ten návrh byl hozením předmětu do černé díry. Zajímalo by jej, jak redakce využívá možné podněty z univerzitního prostředí. Když člověk přemýšlí nad tím, koho navrhnout na cenu na popularizaci, tak by řada těchto návrhů byla inspiračním materiálem pro Fórum.

Mgr. Konečný – Naváže na předřečníky. Je otázka, zda by nebylo smysluplné rozdělit tištěnou a elektronickou verzi, kdy jedna by byla zaměřená na komunikaci dovnitř univerzity. Nemyslí si, že je čtenost tištěné verze nějak velká. Nevšiml si, že by to mnoho lidí četlo. Je otázka, zda by nebylo smysluplnější tištěnou nechat jako kanál pro komunikaci ven, zatímco elektronickou pro vnitro-univerzitní komunikaci. Je škoda, že se návrhy na ceny nekomunikují na Ediční komisi. V těchto záležitostech si myslí, že je to součástí kontrolní a poradní role, ohledně vyhodnocování cen, jak se návrhy posuzují, jak se to rozhoduje atd. Bylo by hezké si k tomu poslechnout informaci na této komisi.

Prof. Černý – Zde bude asi generační střed. Osobně se řadí mezi konzervativce, který má velmi rád tištěnou papírovou verzi informačních zdrojů. Musí oponovat tomu, že senátoři jsou jedinými čtenáři tohoto informačního zdroje. Vidí ve svém okolí nadšené čtenáře z řad akademiků a myslí si, že si je přečtou spíše v tištěné verzi a nikdy na ní nekliknou

v elektronické verzi. Nechce říct, že nechte elektronické zdroje a informační portály, ale asi by jej nenapadlo klikat na portály UK, aby se dozvěděl něco zevnitř univerzity. Je ale velká škoda, že děláme účet bez hostinského, tedy že tu nemáme nikoho z redakce. On osobně ani neví, jaký je náklad tištěného Fóra a zajímalo by jej, kolik to UK stojí. Má ale iForum rád a myslí si, že je to dobrý reprezentativní materiál.

Horký – Omlouvá se, že hosta nezajistil, ale na příště již bude. Otevřel toto téma přesto i proto, že si máme možnost utřídit myšlenky.

Mgr. Konečný – Byl by rád, kdybychom dopředu dostali informace o nákladu, kolik z toho jde dovnitř UK a kolik ven, kolik to UK stojí.

3 – Bělorusko

Horký – Máme tu takovou situaci, jak to shrnout nejlépe... Všichni asi víme o letadle v Bělorusku, ze kterého byl unesen jistý mediálně známý reportér a dále univerzitní studenti. Je to jistě nezáviděníhodná situace. Více k tomu sdělí kolega Čihák.

Bc. Čihák – Ve vazbě je nyní 11 studentů a jeden profesor. Obrátili se na nás, zda bychom s tím jako AS UK nemohli alespoň symbolicky něco dělat. Osobně je pro, protože pokud chceme stát za hodnotami demokracie a svobody, tak bychom to – i vzhledem k listopadu 1989 – měli podporovat. Otázka ale je, jakou formou. Přízná se, že situaci v Bělorusku sleduje jen vzdáleně pomocí mainstreamových médií. Zástupce Bělorusů napadlo, že bychom mohli udělat kampaň, kdy bychom 11 studentů a 1 profesora vyfotili s velkoplošnými fotografiemi těch zadržených a následně bychom tuto fotografii šířili jako podporu těchto osob. Další možností je vydat usnesení, ale je otázka, zda to bude někoho zajímat. Chtěl by slyšet názor od komise, protože jak říká, je ohledně kampaní a vnějších vztahů velmi nezkušený a je zde jen jako prostředník a doufá, že mu Ediční komise poradí, co by bylo reálné, účelné a zda to šíření lze zařídit a jak.

Horký – To s tím usnesením jej napadlo také. Uvítal by, kdyby nebylo bezzubé, ale aby tam zazněl nějaký požadavek. Nápad s fotografií se mu líbí. Je však v komisi krátkou dobu a zatím její možnosti moc neprobádal.

Mgr. Pačes – Chce tuto iniciativu podpořit. Někaké usnesení je spíše dovnitř k nám a směrem k vedení UK, kde bychom mohli hledat pomoc, jak pomoci pronásledovaným. Ven a směrem k veřejnosti by mířila ta iniciativa s fotografiemi. Toto usnesení se nedonese širšímu publiku, zatímco fotografie se dostane dál. Podporuje obě věci, protože každá míří jinam.

Prof. Černý – Chtěl by poprosit, zda existují o tom nějaké více ověřené informace. Bylo by dobré mít nějaký relevantní odkaz na to, jak se věci mají, nějaký širší kontext. Jde o to, aby podobné kroky nebyly zcela spontánní, ale aby to mělo nějaký dopad, aby o tom někdo věděl. To, k čemu se v říjnu 2020 UK přihlásila, byla stipendia pro běloruské studenty, kteří se na UK budou hlásit. Neví, jak to dopadlo a kolik takových studentů zde máme. Za něj je to velmi významné PR téma. Rád by cíleně pomohl běloruským studentům, kteří jsou současnou situací perzekuováni. Mohli bychom silněji hrát tuto kartu a přijít s něčím reálným, s nějakou další nabídkou běloruským studentům. Nemyslí si, že usnesení našeho AS UK bude někdo číst, ale jiné aktivity by se mohli do sdělovacích prostředků dostat více. Bělorusko je strašné selhání naší civilizační oblasti. Zajímalo by jej, co se stalo v rámci pomoci běloruským studentům v rámci UK. Toto téma bychom měli nově vytáhnout do veřejného prostoru. Podobné kroky jako na podzim budou mít jistě větší význam než zvednutí ruky na plénu univerzitního orgánu.

Horký – Dovolí si oponovat, že na jednu stranu ano, koho zajímá naše usnesení, ale na druhou stranu máme možnost udělat to usnesení ještě v době, kdy to někoho zajímá. Loni touto dobou jsme byli v situaci, kde byla situace v Bělorusku stále mediálně živá, za měsíc to nikoho nezajímalo. Zadržen byl blogger a studentka z Vilnius. Pokud něco přijmeme v pátek, tak to ještě nebude mrtvé téma, a mohlo by to zajímat i novináře.

JUDr. Říha – Měl podobný příspěvek jako prof. Černý. Ta PR stránka může být důležitá, ale daleko důležitější je, co k tomu reálně UK dělá. Více než to, že si uděláme fotku, tak bychom mohli tuto fotku vzít a zaplatit placenou reklamu na sociálních sítích a zacílit na lidi, kteří v Bělorusku nyní nemohou studovat. Pobavit se o strukturální podpoře. Naprosto souhlasí s usnesením, ale měli bychom jít více k substantivní stránce věci. Že se vyfotíme je hezké, ale fotek můžeme klidně udělat deset, ale nevíme, zda budou mít dopad.

Doc. Dolejší – Identifikuje 3 možné cíle: něco říci, aby média viděla, že také něco říkáme. Druhý cíl je dělat ty ty ty na běloruský režim, na to nemáme. Třetí cíl je reálná pomoci jedincům, kterým se podařilo utéct, ať jsou to studenti či akademici. Za sebe říká, že první aspekt věci jej neláká. Druhý aspekt věci je marný, ale měl by se dělat. Kdybychom poslali dopis na Běloruské velvyslanectví, tak jej klidně podepíše. Pomoci těm, kterým se pomoci dá, a spolupracovat např. s Poláky, tak je jednoznačně pro. Je ale ještě jeden kanál, který více odpovídá roli UK, a to je šířit dobře stravitelné, dokumentovatelné informace. Média se zabírají zastavením letu. Je to jasný státní terorismus, ale kdybychom pomohli s informováním a dokumentací každodenního teroru, tak bychom sehráli velmi příjemnou roli. Média žijí ze dne na den a zveřejňují, co zveřejňovat chtějí. Měli bychom podrobně informovat o zřůdnosti režimu, což by bylo dobré.

Mgr. Konečný – Nebudeme schvalovat usnesení kvůli novinářům a PR důvodům, ale usnesení má být vyjádřením symbolické podpory a stojí za to jej mít, i kdyby si to nikdo nepřečetl. Bylo by dobré, kdyby bylo předáno dál, např.

běloruskému zastoupení v ČR. Měla by to být i výzva UK, aby hledala další cesty, jak pomoci běloruským studentům, což je další smysl tohoto usnesení, tedy vyzvání vedení UK ke konání, aby jen nepřihlíželi.

Bc. Čihák – Neví, zda usnesení senátu je to správné, jelikož jej po nás ani nepožadují. Bude to ale deklaratorní usnesení navenek. Média aspoň budou vědět, že něco děláme, ale to není zas tak důležité. Druhá věc je otázka nějakých těch kampaní na sociálních sítích, což je něco, co může mít dopad. Dostaneme tak téma více do veřejné debaty, protože on osobně netušil, že je nyní ve vazbě 11 studentů. Mohli bychom tu fotografii 12 osob dostat do veřejné debaty, aby se o tom začalo více mluvit, aby se to dostalo do veřejného povědomí. Lidé tak budou moci přispět i např. na veřejnou sbírku. K prof. Černému – neví, co UK v současné době dělá, ale měla by dělat nějaké více reálné kroky, abychom sem přilákali studenty, kteří mají chuť se vzdělávat ve svobodném prostředí. Rád by podporoval humanitní a společenskovědní vědce, kteří se věnují tomuto regionu a pomáhají těmto lidem tak, jak jim to VŠ umožňuje, tedy výzkumem. Nemyslí si ale, že by ta fotka na sociálních sítích byla plácnutím do vody, naopak by mohla toto téma dostat do veřejných debat.

Matějová – Souhlasí s Martinem v tom, že fotka může mít pozitivní dopad, takže by se k tomuto lehce PR kroku přiklonila. Širší povědomí by se dalo šířit i tak, jak navrhoval doc. Dolejší, tedy rozšiřovat informace. Mohli bychom o tom informovat i ve Fóru, popř. v jeho elektronické verzi.

Doc. Dolejší – Má skeptický pohled na určité věci. Když se začne mluvit o tom, že fotografie uveřejněny na sociálních sítích bude rozšiřována, tak se k tomu staví dost skepticky. Všichni jí uvidí, ale není si jistý, jak tím budou lidé ovlivněni. Když zařevme do prostoru, tak si nemůžeme být jistý, zda se vůbec něco stane.

Prof. Černý – Dokáže si představit, že síla UK je viditelnost ve veřejném prostoru a množství odborníků na daná témata. Jsme na komisi, která se věnuje třetí roli univerzity, a role v tomto se konají per partes po jednotlivých fakultách nebo z iniciativ konkrétních akademiků. Máme zde PR akci „Česko, a jak dál?“. Odborníků, kteří se veřejně vyjadřují k daným tématům, je velmi málo. Dovede si představit kulatý stůl, byť elektronicky, k vybraným tématům. Na UK máme mnoho odborníků, kteří situaci v Bělorusku rozumí a jsou schopni na ni nahlížet z různých pohledů. Tady by očekával parketu UK jako institutu, který má důvěru v odborníky. Dovede si představit fotografii těch 11 studentů, kdy by s nimi byl rektor. Nebo kdyby na fotografii bylo 11 studentů a v jejich centru 6 rektorů z univerzit 4EU+. Bylo by dobré, kdyby se do toho zapojili důležité osobnosti UK, klidně i kdyby rektori 4EU+ cestovali do Běloruska. Pro budoucího rektora/ku by to byla dobrá příležitost pro první zahraniční cestu po zvolení.

Bc. Čihák – Moc děkuje doc. Dolejšímu, protože jemu nedošla generační specifika, tedy že něco na sociálních sítích nezasáhne populaci 40+ tak, jako ročníky mladší. Ještě jednou děkuje za podněty i od prof. Černého. Spojí se s AS FF i zástupcem běloruských studentů a předá jim podněty, které zde padli, následně bude komunikovat s vedením UK aby zjistil, zda jsou nějaké z navrhovaných akcí vůbec realizovatelné.

Horký – Ohledně té fotky si myslí, že je dobré ji skutečně dobře cílit, aby to nebylo stylem „využívají ty nebohé studenty“. V usnesení musí zaznít jasný požadavek, kromě nesouhlasu s touto situací. Jako dobrý nápad mu přišlo poslat to na běloruské zastoupení v Česku. Stálo by za to spojit se s běloruskou univerzitou a zkusit je přesvědčit, aby se připojili k tomu usnesení, protože by získalo naprosto jiný rozměr. V tomto směru mu přijde usnesení jako dobrý nástroj.

Mgr. Konečný – Pokud má být usnesení, tak bychom jej mohli schválit tady, ne?

Horký – To je pravda, to jej nenapadlo. Má někdo nějaký návrh textace?

Doc. Dolejší – Přeci nebudeme formulovat usnesení na kolena.

Horký – To je tak otázka 15 minut, kdy jej pošleme mailem a následně se k němu vyjádříme.

Mgr. Konečný – Je pravda, že bude jednodušší jej schválit mailem. Pokud zde není návrh, tak by bylo dobré, aby ti, kteří mají nápad na textaci, návrh usnesení zaslali mailem a následně jej necháme schválit per rollam.

4 – Různé

Prof. Černý – Smysl této komise je dávat zpětnou vazbu exekutivě UK. Zmínil zde jednu věc, kterou bychom mohli více řešit – veřejný prostor a UK. Myslí si, že jednou z našich důležitých aktivit je přemýšlení o tom, jak více zvyšovat viditelnost UK a mít k tomu správné partnery – členy exekutivy i členy týmu, kteří se o to starají. Toto jej osobně velmi trápí a byl by rád, kdybychom se tomu věnovali na nějakém příštím jednání komise. UK má velký problém v tom, jak efektivně vstupovat do veřejného prostoru, což by měla zlepšit.

Horký – Děkuje za podnět, poznamená si a na následujících jednáních komise se k tomu vrátíme.

Zapsala: Amáta Vohradská, tajemnice AS UK

Vidí: Ondřej Horký, předseda Ediční komise AS UK